

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z powództwa K.N.
przeciwko P. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
o zapłatę i ochronę dóbr osobistych,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 listopada 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 9 lutego 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 12.860 (dwanaście tysięcy osiemset sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego,**
- 3) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz adwokat A.Z.P. kwotę 12.720 (dwanaście tysięcy siedemset dwadzieścia) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach

przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjnej i ich uzasadnienie.

Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wymienionej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie*, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności orzeczenia z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami albo jego wydania w wyniku oczywiście błędnej, widocznej bez głębszej analizy prawniczej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Natomiast skarżący przedstawiając, jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” powinien wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (por. m.in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100 i z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Oczywistej zasadności skargi skarżący upatrywał w rażącym naruszeniu przez Sąd Apelacyjny art. 5, art. 23, art. 24 w zw. z art. 448 k.c. oraz w zw. z art. 12 ust. 1 pkt 1 i 2 w zw. z art. 13 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz. U. z 1984, nr 5, poz. 24 ze zm.), a także art. 442¹ § 1 k.c. poprzez bezzasadne uznanie, że roszczenie powoda jest przedawnione, podniesienie przez pozwaną zarzutu przedawnienia nie stanowi nadużycia prawa podmiotowego, dobra osobiste powoda nie zostały naruszone, a pozwana nie działała bezprawnie.

Skonfrontowanie rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, by skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona, we wskazanym wyżej rozumieniu tego pojęcia. Powód odniósł tą przyczynę kasacyjną do zarzutów naruszenia prawa materialnego ujętych w ramach podstaw skargi kasacyjnej, ale

w przedstawionym uzasadnieniu wniosku brak jest takich argumentów, które wskazywałyby na rażące naruszenie prawa w ustalonym przez sąd drugiej instancji i wiążącym Sąd Najwyższy stanie faktycznym.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że zastosowanie art. 24 k.c. wymaga stwierdzenia, czy nastąpiło naruszenie dóbr osobistych, a dopiero następnie dokonanie oceny, czy naruszenie było spowodowane działaniem bezprawnym. W sprawie o naruszenie dóbr osobistych bezprawność wypowiedzi naruszających dobre imię powoda zostaje uchylona przez dowód, że głoszone twierdzenia są prawdziwe i nie naruszają dobrego imienia powoda (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2017 r., I CSK 245/16, nie publ. i z dnia 10 maja 2007 r., III CSK 73/07, OSNC-ZD 2008, nr 1, poz. 28). Skarżący nie uwzględnił, że w postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, a podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Istota zarzutów skargi, z którymi skarżący wiąże jej oczywistą zasadność, polega w istocie na zakwestionowaniu poczynionych przez Sąd Apelacyjny ustaleń faktycznych, z których nie wynika, by pozwana naruszyła swoim bezprawnym działaniem dobra osobiste skarżącego, gdyż zawarty w artykule opis powoda nie pozwalał na jego identyfikację. Ponadto w motywach zaskarżonego wyroku wskazano, że zawarte w artykule stwierdzenie „24-letni K.N. podejrzany jest o zabójstwo obywatela Włoch na stałe mieszkającego w W. i ciężkie pobicie starszej katowiczanki” znajduje oparcie faktach. Zaakcentowano, że z ustaleń poczynionych w sprawie wynika, że skarżący w dniu 18 sierpnia 2005 r. został zatrzymany i dokonano przeszukania budynku, w którym mieszkał, w dniu 19 sierpnia 2005 r. skarżącemu przedstawiono zaś zarzuty zabójstwa P.A. i kradzieży oraz rozboju na A.S.N. i dokonano jego tymczasowego aresztowania na okres trzech miesięcy. Sąd Apelacyjny ustalił także, że o treści zakwestionowanego artykułu skarżący dowiedział się w 2005 r., a brak jest podstaw do przyjęcia, by podniesienie zarzutu przedawnienia przez pozwaną stanowiło nadużycie prawa. Podkreślić należy, że stosowanie klauzul generalnych, a zwłaszcza art. 5 k.c. stanowi domenę sądów *meriti*. Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym ma zaś ograniczone

możliwości w tym zakresie, może zakwestionować oceny tych Sądów tylko wtedy, gdy są rażąco błędne i krzywdzące. Analiza zatem wniosku na tle podstaw skargi oraz motywów zaskarżonego orzeczenia, nie prowadzi do oceny, że Sąd Apelacyjny ferując wyrok dopuścił się kardynalnych błędów, w stopniu przemawiającym za oczywistą zasadnością skargi.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 i art. 99 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 8 ust. 1 pkt 2 i § 2 pkt 9 w zw. z § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym od dnia 27 października 2016 r. (Dz. U. z 2015, poz. 1804 ze zm.).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej orzeczono na podstawie § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 14 ust. 1 pkt 2 oraz § 8 pkt 9 w zw. z § 14 ust. 2 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016, poz. 1714).